

KOJI SE PONIZUJE, BIT ĆE UZVIŠEN

30. nedjelja kroz godinu, C

Bračni drugovi i obiteljski savjetnici znaju koji je najčešći uzrok dubokih nesporazuma i razdora u obiteljskom životu. To je šutnja. Čovjek nešto želi, nešto očekuje, ili mu nešto jako smeta u njegovu braku ili obitelji. I šuti o tome, očekujući da se onaj drugi sam otkrije njegove želje i očekivanja. Odgovor je vrlo jednostavan: „Ako ne kažeš što ti treba, kako ću ti to učiniti?“ Treba tražiti, biti toliko ponizan i priznati da ne možeš sam nego da ti treba pomoć drugoga. I tek onda možeš pomoć i očekivati.

Isus danas propovijeda o tome kako se farizej u svojoj molitvi hvalisao, a carinik tražio oprost. I carinik je otišao opravdan, a farizej ne. Ne možemo samo tako „od prve“ prihvatiti ovu Isusovu prisposobu. Evo: farizej se, istina, hvališe nabrajajući sve ono dobro što čini: posti i daje desetinu. Međutim, poznato je, farizeji su doista ljubomorno obdržavali propise svoje Predaje. Dakle, iako se farizej hvalisao, valja ipak priznati da on ipak *jest* postio, on *jest* davao milostinju. S druge strane, carinik je, doduše, priznao svoje grijeh, onako općenito. No s druge strane također poznato da su carinici redovito teško grijehili protiv običnih ljudi, ubirući nepravedne takse. A Isus veli da je upravo taj carinik otišao kući opravdan, a ne farizej. Zar će onda doista biti u pravu oni koji lakomisleno tvrde kako uopće nije bitno što čovjek radi i kako živi, nego da je jedino važno da čovjek ima vjeru u Boga?

Prisjetimo se. Za židovske je učitelje bilo najvažnije vršenje Mojsijeva zakona, tako da je npr. za neke od njih bio problem kako objasniti da je Abraham bio miljenik Božji, a nije poznavao Mojsijeva zakona. Nevolje tih ljudi nastale su onda kad se odnos prema Bogu i čovjeku počeo gledati samo kroz Zakon. Jer što se onda zbiva? Upravo ono o čemu danas Isus govori. Vršenje nekih propisa mjerljivo je. Ako ih čovjek vrši onda on može steći dojam da je pred Bogom svet i savršen, pa da mu onda Bog *mora* dati obećanu nagradu. A stvarnost je posvema drugačija. Bog stvara čovjeka iz ljubavi, sebi slična. Bog uzima čovjeka za prijatelja. I poziva ga da živi s njim u ljubavi. U tome su smislu zapovijedi tek putokaz, pomoćna sredstva, oslonci na životnom putu. A ljubav je ono sržno.

Stoga, budući da nam je jasno da smo slabi ljudi, svjesni smo da često više ili manje odnema-rujemo i Boga i svoje bližnje, te da živimo neodgovorno i prema sebi samima. Carinik je tek krajnji primjer. Svjestan je svoje grešnosti i moli Boga za oprost i pomoć. Kako da ga Bog ne usliši, kad je Bog milosrdan? S druge strane, ako se čovjek, poput farizeja iz Isusove prisposobe, oholi i zavarava kako je savršen, što Bog može nadometnuti njegovoj samodopadnosti?

Valja se čuvati oholosti i uznositosti. To je najsigurniji put u propast. Što budeš više uzdizao svoju glavu, to ćeš se dublje strovaliti. Poniznost vodi do Boga. Ne poniznost koja bi bila tek na riječima, nego svijest da smo doista slabi i u svemu na Boga upućeni. Zato priznajemo svoje slabosti, a od Boga tražimo njegove darove, prvenstveno njegovu ljubav i drugovanje s njim. To je jedini način koji je pred Bogom ispravan. Ne možemo Boga zabljesnuti nekom svojom umišljenom veličinom. Jedino je on uzvišen. Dakle, „*tko se ponizuje, bit će uzvišen.*“

Zvonko Pažin